

Zinātnes Vēstnesis

Latvijas Zinātņu akadēmijas, Latvijas Zinātnes padomes un Latvijas Zinātnieku savienības laikraksts

11 (532)

ISSN 1407-1479

2017. gada 5. jūnijs

Tiekas Baltijas valstu zinātņu akadēmiju prezidenti, UNESCO Nacionālo komisiju ģenerālsekretāres un *L'Oréal* pārstāves

O. Spāritis, T. Somere, V. Razums, A. Miglāne, J. Stradiņš

Tikšanās dalībnieku kopbilde

Foto K. Broks

26. maijā Latvijas Zinātņu akadēmijā pirms oficiālās *L'Oréal Baltic* "Sievietēm zinātnē" stipendijas laureātu apbalvošanas ceremonijas sapulcējās triju Baltijas valstu zinātņu akadēmiju prezidenti – Ojārs Spāritis, Tarmo Somere (*Tarmo Soomere*), Valdemars Razums (*Valdemaras Razumas*), Baltijas valstu UNESCO Nacionālo komisiju ģenerālsekretāres – Baiba Moļņika, Kerli Gutmane (*Kerli Gutman*) un Asta Junevičiene, *L'Oréal* Polijas un Baltijas ģenerālmenežere Violeta Rosolovska (*Violetta Rosolowska*), kā arī *L'Oréal* Polijas un Baltijas korporatīvās komunikācijas direktore Barbara Stempiena (*Barbara Stepień*) un *L'Oréal Baltic* "Sievietēm zinātnē" stipendijas koordinatore Aija Miglāne, lai pārrunātu šī gada stipendiju konkursa rezultātus, kā arī parakstītu stipendiju laureātu diplomus.

2017. gadā pirmo reizi *L'Oréal Baltic* "Sievietēm zinātnē" stipendijas tiek piešķirtas arī Lietuvas un Igaunijas zinātniecēm, un tikšanās laikā partneri atzīmēja būtisko nozīmi, kas ir radusies, apvienojot visu triju Baltijas valstu zinātnieces, tādējādi paverot ceļu ciešākai sadarbībai un plašākai publicitātei reģionā. Violeta Rosolovska, kura *L'Oréal* Polijas un Baltijas ģenerālmenežeres amata pienākumus pārņēma šogad, uzrunā uzsvēra, ka *L'Oréal* apņemas piešķirt stipendijas visu triju Baltijas valstu zinātniecēm arī turpmāk. Aija Miglāne apliecināja, ka stipendijas ir lielisks veids, kā popularizēt zinātnes sasniegumus un ideju par sieviešu zinātnieču nozīmi pasaulē.

Gan Igaunijas, gan Lietuvas prezidenti atzīmēja, ka *L'Oréal* iniciatīva paplašināt darbību Igaunijā un Lietuvā ir augstu vērtējama un tālredzīga. Jaunām zinātniecēm šāds atbalsts – morāls un materiāls – palīdz nepamest iesāktu pētniecisko darbu

un motivē sasniegt izvirzītos mērķus. Mūsdienās, kad Baltijas valstīs atbalsts zinātnē ir nepietiekams un zinātnē strādājošo skaits kritas, kā arī pieaug savas valstis atstājušo jauno zinātnieku skaits, katrs atbalstošs solis var kļūt izšķirošs, lai valstis nezaudētu jaunus talantus, tai skaitā jaunās sievietes zinātnieces. Arī UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas vadītāja Baiba Moļņika, izsakot gandarījumu par to, ka pēc 12 gadu veiksmīgas darbības Latvijā, *L'Oréal* "Sievietēm zinātnē" stipendija tiek piešķirta arī Igaunijā un Lietuvā, uzsvēra, ka tādējādi šis pasākums iekļaujas ilgtspējīgas attīstības procesos Baltijas reģionā kopumā. Arī Kerli Gutmane pasvītroja, ka UNESCO Igaunijas Nacionālās komisijas šī gada sadarbība ar *L'Oréal* ir bijusi ļoti veiksmīga, bet Lietuvas UNESCO Nacionālās komisijas vadītāja Asta Junevičiene uzsvēra, ka stipendija iedrošina sievietes zinātnieces nepārtraukt savas karjeras zinātnē.

Igaunijas un Lietuvas zinātņu akadēmiju prezidenti atšķirīgi raksturoja stipendijas laureātu izvēli katrā valstī. Ja Igaunijā tā esot bijusi visai sarežģīta, tad Lietuvā neesot bijis šaubu par izvēlēto kandidāti. Igaunijā stipendijas laureāte izvēlēta no 23 kandidātiem, Lietuvā bija jāizvērtē 37 pieteikumi. Latvijā, kā informēja stipendijas žūrijas komisijas priekšsēdētājs Jānis Stradiņš, bija jāizskata 43 kandidātu profili.

Tikšanās piedalījās arī LZA ģenerālsekretārs Andrejs Siliņš, viceprezidents Andrejs Krasņikovs, ārlietu sekretārs Tālavas Jundzis.

Ize Stengrevica, LZA sabiedrisko attiecību speciāliste
Aprakstu par *L'Oréal Baltic* "Sievietēm zinātnē" stipendiju pasniegšanas ceremoniju lasiet nākamajā numurā.

Sveicam jubilārus!

2. jūnijā – LZA īsteno locekli Ivaru KALVIŅU
 2. jūnijā – LZA korespondētājlocekli Andreju REINFELDU
 3. jūnijā – LZA korespondētājlocekli Benitu LAUMANI
 8. jūnijā – LZA ārzemju locekli Anto LEIKOLU
 12. jūnijā – LZA korespondētājlocekli Sandi LAIMI
 13. jūnijā – LZA korespondētājlocekli Andreju VASKU
 13. jūnijā – LZA korespondētājlocekli Pēteri ZĀLĪTI
 14. jūnijā – LZA korespondētājlocekli Ivaru AUŠTERU
 14. jūnijā – LZA goda doktori Ēriku BIZDĒNU
 15. jūnijā – LZA ārzemju locekli Oskaru FEJU
 18. jūnijā – LZA korespondētājlocekli Sandru MUIŽNIECI-BRASAVU
 19. jūnijā – LZA īsteno locekli Juriju DEHTJĀRU
 19. jūnijā – LZA īsteno locekli Jāni GRUNDSPENĶI
 20. jūnijā – LZA goda doktoru Aivaru LAGZDIŅU
 22. jūnijā – LZA ārzemju locekli Aleksandru LUŠČIKU
 22. jūnijā – LZA ārzemju locekli Bertram ZARIŅU
 23. jūnijā – LZA goda locekli Gunāru KROLLI
 26. jūnijā – LZA korespondētājlocekli Daini Edgaru RUNĢI
 27. jūnijā – LZA īsteno locekli Andri CAUNI
 28. jūnijā – LZA korespondētājlocekli Daini KRIEVIŅU
 29. jūnijā – LZA īsteno locekli Īzaku RAŠĀLU
- Ad multos annos!*

Latvijas Zinātņu akadēmija

Jaunas vakances

Atgādinām, ka atbilstoši LZA Statūtu punktam 3.8.1.1. LZA Senāts 11. aprīlī izsludināja sekojošas vakances 2017. gada Rudens pilnsapulces jaunu locekļu vēlēšanām:

- LZA īstenajiem locekļiem – 9 vakances
LZA ārzemju locekļiem – 2 vakances
LZA korespondētājlocekļiem tiek izsludinātas vakances sekojošās zinātnes nozarēs:
- pārtikas un veterinārajā medicīnā – 1 vakance
 - lauksaimniecības zinātnē – 1 vakance
 - politoloģijā – 1 vakance
 - tiesību zinātnēs – 1 vakance
 - literatūrzinātnē – 1 vakance
 - fizikā un astronomijā – 1 vakance
 - mehānikā – 1 vakance
 - informātikā un matemātikā – 2 vakances
 - ķīmijā – 1 vakance
 - bioloģijā – 1 vakance
 - medicīnā – 1 vakance

Jauno locekļu kandidātu izvirzīšanas kārtība

Latvijas augstskolām, zinātniskajām biedrībām, zinātniskajiem centriem, LZA īstenajiem locekļiem ir tiesības līdz vēlēšanu gada 15. jūnijam rakstiski LZA prezidijam pieteikt jaunu LZA īsteno locekļu, ārzemju locekļu un korespondētājlocekļu kandidātus, savu pieteikumu attiecīgi motivējot un pievienojot kandidāta *Curriculum vitae*. Ja kandidātus piesaka augstskola, biedrība vai centrs, tie, aizklāti balsojot, ar balsu vairākumu izvirzāmi zinātnisko padomju u.tml. koleģiālu orgānu sēdēs.

Pieteicējam līdz vēlēšanu gada 15. septembrim jāiesniedz vēl divu LZA īsteno locekļu rekomendācijas un citi Senāta norādītie dokumenti, šajos dokumentos ir jābūt redzams, ka piesakāmais kandidāts piekrit savas kandidatūras izvirzīšanai (piemēram, uz kāda no dokumentiem ir viņa paraksts). Pieteicēja pienākums ir iepazīstināt piesakāmo kandidātu ar kārtību, kādā LZA vēlē jaunus locekļus.

Papildus līdz 15. septembrim jāiesniedz šādi dokumenti:

- pieteicēja apstiprinātā kandidāta zinātniskā biogrāfija (*Curriculum vitae*) rakstītā un elektroniskā formā, norādot dzimšanas gadu un datumu, personas kodu, pašreizējās darba vietas un mājas adresi, tālrunus, faksu un e-pasta adresi, kopējo zinātnisko darbu skaitu un līdz 5 galveno zinātnisko darbu bibliogrāfiskos datus;
 - iss zinātniskā un pedagoģiskā darba kopsavilkums publicēšanai "Zinātnes Vēstnesī" (skat. Ievēlētu akadēmijas locekļu isās biogrāfijas www.lza.lv "Zinātnes Vēstnesis" 2015.g. Nr.20/499, 21/500);
 - 2 krāsainas fotogrāfijas (10 x 15);
 - autora apstiprināts zinātnisko darbu saraksts, darbus sadalot kategorijās (monogrāfijas, raksti, konferenču tēzes u.tml., rakstiskā un elektroniskā formā);
 - diplomu kopijas (augstākās izglītības, zinātniskās kvalifikācijas un nosaukumu);
 - ziņas par zinātniskajiem apbalvojumiem un pagodinājumiem (Latvijā un ārvalstīs saņemto diplomu kopijas).
- Dokumenti iesniedzami Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāta jauno locekļu vēlēšanu ekspertu komisijai Rīgā, Akadēmijas laukumā 1, 2. st., 231. istabā. Uzziņas LZA prezidija sekretariātā Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050, tel. 67223931, fakss 67821153, E-pasts: alma@lza.lv

Nosaukti "Eižena Āriņa balvas datorikā 2017" laureāti

G. Bārdziņš un J. Merkurjēvs

Foto K. F. Dobrovoļskis

25. maijā Rīgas vēstures un kuģniecības muzejā svinīgā un atraktīvā ceremonijā, klātesot vides un reģionālās attīstības ministram Kasparam Gerhardam, veselības ministrei Andai Čakšai un Valsts izglītības satura centra vadītājam Guntaram Catlakam, tika nosaukti laureāti vienam no augstākajiem Latvijas informācijas tehnoloģijas (IT) nozares apbalvojumiem – "Eižena Āriņa balvai datorikā 2017". Par nozīmīgu teorētisku ieguldījumu Latvijas datorzinātnes attīstībā balvu saņēma Rīgas Tehniskās universitātes profesors, Modelēšanas un imitācijas katedras vadītājs, profesors *Dr.habil.sc.ing.* Jurijs Merkurjēvs, bet par praktisku ieguldījumu datorikā tika apbalvots LZA kor. loc., Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūta (LU MII) vadošais pētnieks, profesors *Dr.dat.* Guntis Bārdziņš.

Profesora Eižena Āriņa balvu datorikā pasniedz uzņēmums *Exigen Services Latvia*, Latvijas Zinātņu akadēmija un Rīgas Tehniskās universitātes Attīstības fonds. Balva tiek pasniegta par

praktisku ieguldījumu datorikā, izstrādājot un ieviešot novatoriskus un sabiedrībai aktuālus IT risinājumus, vai par nozīmīgu teorētisku ieguldījumu Latvijas datorzinātnes attīstībā.

Profesors Jurijs Merkurjēvs ir zinātniskās skolas sarežģītu sistēmu modelēšanā un simulēšanā Latvijā dibinātājs un vadītājs. Viņa vadībā ir izstrādāti jauni efektīvi risinājumi modelēšanas un simulēšanas metodoloģijā. Tāpat viņa vadībā starptautiskā projekta "INFROM" ietvaros izstrādātā platforma vides un tehnoloģisko sistēmu monitoringam ir aprobēta Latvijas pašvaldībās, veicot Daugavas plūdu, Lubānas ezera, Madonas pilsētas un novada mežu monitoringu. Šī platforma nodrošina iespējas plūdu istermiņa prognozēšanai. Šādi vairāk nekā 340 zinātnisku publikāciju autors aktīvi pārstāv Latviju starptautiskajā arēnā.

Profesora Gunta Bārdziņa vadībā LU MII Mākslīgā intelekta laboratorijā jau 10 gadus tiek veikti fundamentāli un praktiski pētījumi dabiskās valodas automatiskā semantiskajā analizē un citos mākslīgā intelekta attīstības virzienos. Viens no jaunākajiem sasniegumiem ir inovatīvas mašīnmācīšanās metodes izstrāde un tās sekmīga pielietošana. Metode prestižajās starptautiskajās sacensībās "SemEval-2016" tika atzīta par tā brīža pasaulē precīzāko rīku nozīmes reprezentācijas izguvei no angļu valodas teksta. Gunta Bārdziņa vadībā izstrādātā semantiskās analīzes tehnoloģija ir pielāgota arī latviešu valodai un ir ieviesta mediju monitoringā SIA "LETA" un tiek izmantoti arī Eiropas vadošajos medijos "BBC" un "Deutsche Welle".

"Visi laureāti ieguldījuši milzīgu darbu IT nozares attīstībā un sekmējuši Latvijas sabiedrības izpratni par informācijas tehnoloģijām. Ļoti bieži ikdienā plaši izmantoto risinājumu izstrādātāji paliek aizkadrā, tāpēc ar Eižena Āriņa balvu datorikā varam izcelt nozares "spožos" prātus un pastāstīt par viņiem plašākai sabiedrībai. Latvijā ir daudz ļoti talantīgu speciālistu – mums ir, ar ko lepoties," savā apsveikuma runā uzsvēra *Exigen Services Latvia* valdes priekšsēdētājs Māris Dreimanis.

Papildu informācija: <http://arinabalva.lv/>

ZINĀTNIKĀ ĒTIKAS KODEKSS

APSTIPRINĀTS

LZA Senāta sēdē 1997. gada 4. novembrī (lēmums Nr. 49. 2), un LZP sēdē 1997. gada 11. novembrī (lēmums Nr. 11–4).

Pārstrādāts variants APSTIPRINĀTS

LZA Senāta sēdē 2017. gada 16. maijā (lēmums Nr. 5.4.2) un LZP sēdē 2017. gada 20. aprīlī (lēmums Nr. 9–2–1.).

PREAMBULA

Zinātnes pamatuzdevums ir pasaules parādību un procesu izziņāšana un jaunu patiesību atklāšana. Zinātniskās izziņas procesam jābalstās uz pētniecības ētikas normām un diskusiju principiem, kas formulēti šajā dokumentā un atbilst starptautisko un nacionālo tiesību normām.

1. VISPĀRĒJIE PRINCIPI

1.1. Zinātnieka ētikas principi pamatojas uz vispārcilvēciskām un profesionālās darbības morāles normām.

1.2. Zinātniekam jādarbojas saskaņā ar zinātnieka ētikas principiem un saistošiem tiesību aktiem.

1.3. Zinātniekam ir jāpazīn, ka zinātne ir nozīmīga pasaules izziņāšanas joma un kultūras sastāvdaļa.

1.4. Zinātniekam ir jāvērtē zinātnes sasniegumu nehumānu vai nekorektu izmantošanu, kas kaitē cilvēcei, jāinformē un jābrīdina sabiedrību un zinātnieku aprindas par šādas rīcības sekām, kā arī jāatsakās līdzdarboties šādos pasākumos.

1.5. Zinātniekam nepārtraukti jāpaplašina un jāpadziļina savas zināšanas un jāceļ profesionālā kvalifikācija.

1.6. Zinātniekam savā profesionālajā darbībā jāsiglabā kritiska attieksme: fakti un pierādījumi jāvērtē augstāk par zinātnisko, sabiedrības vai politisko autoritāšu paustajiem uzskatiem.

1.7. Zinātniekam jāveicina zinātnes brīvība: brīvība izvēlēties risināmo problēmu un pētniecisko pieeju, domas un runas brīvība; jāvērtē zinātnisko publikāciju cenzūru, pret ierobežojumiem brīvai piekļuvei informācijas avotiem un brīvai viedokļu apmaiņai ar citiem zinātniekiem. Tomēr zinātniekam ir jāpiekrit zinātnes brīvības ierobežojumiem, ja to prasa valststiesību aktos paredzētās normas (piemēram, par valsts noslēpumiem, patenttiesībām), īpaši tās, kas aizsargā cilvēka cieņu un tiesības.

1.8. Zinātnieks nedrīkst iesaistīties zinātnisko problēmu risināšanā, ja nav nodrošināti zinātniskās pētniecības standarti.

1.9. Zinātnieks nedrīkst atbalstīt neatbilstošas kvalifikācijas personu iesaisti zinātniskajā darbībā, kā arī zinātnes izmantošanu populistiskiem vai demagoģiskiem mērķiem.

1.10. Zinātnieks savā zinātniskajā darbībā nedrīkst rīkoties pēc savtīgiem personīgiem, nacionāliem, rases vai politiskiem kritērijiem.

1.11. Zinātnieks nedrīkst nepamatoti celt vai graut citu zinātnieku profesionālo reputāciju.

1.12. Zinātnieka atalgojums nedrīkst noteikt viņa darba kvalitāti.

2. ZINĀTNIKĀS KĀ RADOŠĀ PERSONĪBA

2.1. Zinātnieka darbības galvenajai motivācijai ir jābūt iekšējām aicinājumiem izprast un izziņāt dabas vai sabiedrības likumsakarības un vēlmei bagātināt savas zinātniskās nozares sasniegumus.

2.2. Zinātniekam ir jābūt atbildīgam pret savu darba devēju vai pētījuma finansētāju, vienlaikus nodrošinot pētījuma datu objektivitāti un neatkarību no darba devēja vai finansētāja iepriekš izteiktām vēlmēm par sagaidāmiem rezultātiem un no tiem izrietošajiem secinājumiem.

2.3. Zinātniekam ir morālas un juridiskas tiesības aizstāvēt savu atklājumu un izgudrojumu autortiesības.

2.4. Zinātniekam jāuzņemas tikai tādi zinātniskie uzdevumi, kuru veikšanai viņam ir pietiekama kvalifikācija.

2.5. Zinātniskos pētījumos jāievēro cilvēka cieņas neaizskaramība, lai nenonāktu konfliktā ar humānisma principiem un starptautiskām cilvēktiesību normām. Pētījumi, kuros pētāmais ir cilvēks, jāveic atbilstoši starptautiski atzītiem bioētikas principiem, respektējot pētāmās personas autonomiju un privātumu, kā arī nodrošinot personas veselības un datu aizsardzību. Pirms pētījuma uzsākšanas nozares pētījumu ētikas komitejai un/vai pētniekiem – atbilstoši normatīvo aktu prasībām – ir jāizvērtē, vai pētījuma rezultātā paredzamais ieguvums pētāmajam personām un sabiedrībai attaisno iespējamos riskus. Pirms informētas piekrišanas iegūšanas pētāmā persona ir jāinformē par pētījuma mērķi, norisi, metodēm, finansējuma avotu, paredzamajiem ieguvumiem, potenciālajiem riskiem un pētījuma dalībnieku tiesībām. Pētāmajai personai ir tiesības jebkurā brīdī pārtraukt savu līdzdalību pētījumā.

2.6. Pētījumos, kuros pētāmais ir cilvēks, prioritāri jāiesaista pilngadīgas personas, kas spēj sniegt informētu piekrišanu. Gadījumos, kad pētāmajai grupai nozīmīgu pētījuma mērķi iespējams sasniegt, tikai iesaistot nepilngadīgos vai pilngadīgas personas, kas nespēj sniegt informētu piekrišanu, ir jāsaņem personas likumiskā pārstāvja informēta piekrišana atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Nepilngadīgās vai personas, kas nespēj sniegt informētu piekrišanu, ir jāinformē par dalību pētījumā atbilstoši tās sapratnes spējām. Veidojot pētījuma dalībnieku izlasi, pētniekiem ir jāievēro taisnīguma princips, lai personas no noteiktām sociālām grupām netiktu iesaistītas pētījumā tikai tāpēc, ka šīm personām ir grūtības aizstāvēt savas tiesības.

2.7. Eksperimenti ar laboratorijas dzīvniekiem jāveic saskaņā ar labas zinātniskas prakses principiem, starptautiskajiem bioētikas principiem, pasargājot dzīvniekus no sāpēm un ciešanām. Gadījumos, kad nevar izvairīties no sāpīgām procedūrām, zinātniekam jāpamato šāda pētījuma nepieciešamība vai arī maksimāli jāsamazina sāpju intensitāte.

2.8. Zinātniskais pētījums jāveic tā, lai pēc iespējas nekaitētu apkārtējai videi un cilvēkiem.

2.9. Zinātniekam jāievēro savai zinātņu nozarei specifiskās ētikas normas un normatīvo aktu prasības, jāseko šo ētikas normu attīstības tendencēm.

2.10. Zinātniekam jāpublisko savu pētījumu rezultāti, ciktāl to atļauj valsts tiesību aktos noteiktās datu aizsardzības un konfidencialitātes prasības un liguma nosacījumi, ņemot vērā starptautiskos un nacionālos tiesību aktus attiecībā uz datu aizsardzību un konfidencialitāti. Nedrīkst slēpt publikojamus rezultātus, kuri kādam sagādā neērtības vai arī neatbilst darba hipotēzei.

2.11. Jebkura kolektīvi veikta zinātniskā darba rezultātu publicēšana jāsaņemas ar projekta vai zinātniskās grupas vadītāju un visiem līdzautoriem.

2.12. Cita zinātnieka darba vai tā fragmentu kopēšana savos darbos bez atsaucēm uz autoru vai avotu kvalificējama kā plaģiāts un autortiesību pārkāpums.

2.13. Savu iepriekšējo publicēto darbu atkārtota publicēšana bez atsaucēm uz tiem ir ētiski nepieņemama. Vienus un tos pašus zināt-

niskos datus var izmantot tikai tad, ja ir norādīts pirmpublicējums.

2.14. Par zinātnisko rezultātu un uz tiem bāzētu publikāciju autoriem uzskatāmi tie zinātnieki, kuri reāli un radoši piedalījušies attiecīgā zinātniskā darba izpildē. Personām, kas ir palīdzējušas rezultātu interpretācijā, noformēšanā vai kā citādi būtiski veicinājušas pētījumu un kuru ieguldījums neatbilst minētajiem autorības kritērijiem, ir jāizsaka pateicība. Pateicība jāizsaka arī pētījuma finansējuma devējiem.

3. ZINĀTNIKĀS KĀ SKOLOTĀJS UN ZINĀTNIKĀS SKOLAS VEIDOTĀJS

3.1. Viens no radoša zinātnieka, it īpaši jauna zinātnieka virziena iedibinātāja, darbības mērķiem ir zinātniskās skolas izveidošana. Zinātniskās skolas vadītāja personai jākalpo par etalonu ētisko normu ievērošanā zinātnē.

3.2. Zinātnieks pulcē ap sevi skolēnus, māca viņus un iesaista pētījumos, rosinot jauno paaudzi aktīvai līdzdalībai pētnieciskajā darbā.

3.3. Zinātniekam, kas veic pedagoģisko darbību, jāmāca saviem audzēkņiem zinātnieka ētikas pamatprincipi.

3.4. Zinātniekam savā zinātnieku grupā jāievēro demokrātiskas normas un koleģiāls darbības stils.

4. ZINĀTNIKĀS KĀ RECENZENTS

4.1. Zinātnieks ir atbildīgs par publikāciju un promocijas darbu objektīvu recenzēšanu. Recenzija nedrīkst būt pavirša, nepamatoti labvēlīga vai nepamatoti nelabvēlīga.

4.2. Recenzijas sagatavošanā nav pieļaujama ieinteresētu personu iesaistīšana.

4.3. Veicot zinātnisko darbu recenzenta funkcijas, tas jādara konfidenciali un anonīmi, ja to prasa pasūtītājs. Zinātnieks drīkst uzņemties tikai tādu darbu recenzēšanu un novērtēšanu, kas ir viņa kompetences robežās. Ja recenzējamā raksta saturs pārsniedz recenzenta kompetences robežas, viņam jāatsakās no recenzēšanas.

5. ZINĀTNIKĀS KĀ EKSPERTS

5.1. Izvēlot zinātniskā projekta vai programmas ekspertu, priekšroka dodama aktīvam zinātniekam ar starptautiski atzītām publikācijām.

5.2. Zinātnieks uzņemas veikt zinātnisku projekta vai programmas novērtēšanu tikai tad, ja ekspertējama zinātnes virziens atbilst zinātnieka specializācijai, zināšanām un pieredzei.

5.3. Ekspertīzes ziņojums zinātniekam jāsaņem, ņemot vērā zinātnes atzinumus attiecīgajā pētījumu laukā un balstoties uz savu kompetenci šajā jautājumā.

5.4. Ja zinātniekam ir pamats domāt, ka viņa piedalīšanos ekspertīzē varētu publiski izprast kā interešu konfliktu vai vērtēt kā tendenciozu vai neobjektīvu, viņam jāatsakās no ekspertēšanas. Tādā gadījumā zinātnieks informē pasūtītāju.

5.5. Ekspertīzes laikā iegūta informācija ir konfidenciala. Šo informāciju eksperts nedrīkst izmantot, lai nepamatoti vērstos pret kādu institūciju vai personu, vai arī citādi izmantot savtīgas intereses.

5.6. Zinātniskās ekspertīzes apspriešanas laikā nav pieļaujama ekspertējama darba autora klātbūtne, taču apelācijas gadījumā diskusija var notikt, autoram klātesot.

5.7. Ekspertīzes gala novērtējumam ir jābūt pieejamam zinātniskā projekta pieteicējam. Ekspertam ir tiesības būt anonīmam.

5.8. Zinātnieks nedrīkst būt par ekspertu gadījumos, kad ekspertēšana var radīt interešu konfliktu: kad lieta saistīta ar viņa paša, viņa radnieku, viņam tuvu stāvošu personu, viņa pārstāvošās iestādes/institūcijas ieinteresētību ekspertīzes neobjektīvā iznākumā. Veicot ekspertīzi, nedrīkst izpausties ekspertu personīgā attieksmes pret ekspertējamā darba autoru psiholoģisku, ideoloģisku vai politisku motīvu dēļ.

6. ZINĀTNIKĀS KĀ ZINĀTNIKĀS DISKUSIJAS DALĪBNIEKS

6.1. Zinātniskā diskusija un polemika ir viena no zinātniskās darbības formām.

6.2. Kritiķā, diskusijās un polemikā zinātniekam (neatkarīgi no zinātniskā grāda un tituliem) jāievēro vienlīdzības princips, nepieļaujot personīgu attiecību kārtošanu un kritizējamās personas karikēšanu.

7. ZINĀTNIKĀS KĀ ZINĀTNES POPULARIZĒTĀJS

7.1. Zinātniekam jārespektē sabiedrības tiesības būt informētai par zinātnes sasniegumiem un jāvairo iespējas šīs tiesības īstenot, vēroties pret sabiedrības maldināšanu, informācijas aizkavēšanu vai sagrozīšanu.

7.2. Savā pētnieciskajā darbībā zinātniekam jāveicina konstruktīvs dialogs ar sabiedrību par zinātnes jautājumiem, kas satrauc sabiedrību attiecībā uz pētniecisko procesu un tā izmantojamību.

7.3. Zinātniekam argumentēti jāvērtē pret pseidozinātniskiem apgalvojumiem, kas tiek piesesti ar zinātnisku frazeoloģiju.

7.4. Popularizējot savus zinātniskā darba rezultātus, zinātniekam jāatturas no pašslavināšanas.

8. ZINĀTNIKĀS KĀ SABIEDRĪBAS LOCEKLIS

8.1. Zinātniekam jāizmanto savas zināšanas, intelekts un autoritāte sabiedrības labā.

8.2. Zinātniekam vēlamā piedalīties zinātnisko biedrību un asociāciju aktivitātēs.

8.3. Zinātnieks nedrīkst atļaut izmantot savu zinātnisko autoritāti politiskajā reklamā.

8.4. Zinātnieks, kurš ieņem kādu amatu valdībā vai pārvaldes institūcijā, nedrīkst atteikties no zinātnieka ētikas principiem, kas iekļauti šajā kodeksā.

9. ZINĀTNIKĀS ĒTIKAS KODEKSA ĪSTENOŠANA

9.1. Izveido kopīgu LZA un LZP Zinātnieka ētikas komisiju, kura par saviem lēmumiem, atzinumiem un ieteikumiem informē LZA un LZP, lai sekmētu šo lēmumu, atzinumu un ieteikumu ievērošanu.

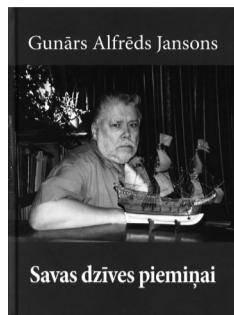
9.2. LZA un LZP nodrošina Zinātnieka ētikas kodeksa pieejamību un LZA un LZP Zinātnieka ētikas komisijas pieņemto lēmumu/ieteikumu īstenošanu.

1997. gada Zinātnieka ētikas kodeksa variantu sastādījuši: Latvijas Zinātņu akadēmija: *Vija Kluša, Maija Kūle, Edgars Siliņš* Latvijas Zinātnes padome: *Jānis Priedkalns, Andrejs Siliņš, Jānis Stradiņš*

Pārstrādāta varianta sagatavošanā 2017. gadā piedalījušies: Latvijas Zinātņu akadēmija: *Tālavas Jundzis, Vija Kluša, Maija Kūle, Andrejs Siliņš*

Latvijas Zinātnes padome: *Ilona Gehtmane–Hofmane, Arnis Kokorevičs, Signe Mezinška, Ivars Neiders*

Arhitekta Gunāra Jansona atmiņu grāmata

Arhitekts, Latvijas Zinātņu akadēmijas goda doktors Gunārs Jansons (1928–2013) bija izcils profesionālis – Latvijas viduslaiku arhitektūras pieminekļu un seno koka dzīvojamu ēku būvēstures pētnieks. Viņš izstrādājis restaurācijas projektus Turaidas viduslaiku pilij, Ikšķiles pirmajai baznīcai, Ainažu jūrskolai u.c. Latvijas sencelt-nēm. Viņš ir autors grāmatām par Kurzemes pilsētu 17.–19. gs. koka ēkām (1982), Ikšķiles viduslaiku pili un baznīcu (2004), Turaidas pils 13.–17. gs.

arhitektūru (2007), kā arī daudziem desmitiem periodikā un rakstu krājumos publicētu pētījumu. Tikai dažiem arhitekta tuvākajiem draugiem bija zināms, ka viņš ir arī acīgs novērotājs, labs cilvēku raksturotājs un interesants stāstnieks ar literāta dotībām. Esot pusmūžā, laikā no 20. gs. 70. līdz 90. gadiem uz papīra tika uzlikta bērības un jaunības dienu atmiņas, kuras autors parakstīja ar dzimšanas apliecībā reģistrētajiem abiem vārdiem: Gunārs Alfrēds Jansons. Tā kā arhitektam nebija pēcnācēju, pēc G. Jansona aiziešanas mūžībā viņa seno lietu vākums un personīgais arhīvs nonāca Turaidas muzejrezervātā, ar kura direktores Annas Jurkānes un Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu Latvijas vēstures institūta apgāds šopavasār laidis klajā 479 lappušu biezu grāmatu: Gunārs Alfrēds Jansons. *Savas dzīves piemiņai.* (2017).

Jau 20. gs. 70. gados, vienlaikus ar materiālu vākšanu iecerētajai disertācijai, G. Jansons garas stundas pavadījis Rīgas arhīvos, meklēdams dokumentāras ziņas par savu dzimtu. Viņa tēvs cēlies no Ciravas zemniekiem Kurzemē, un viņa dzimtas sānu atzaros ir gan pirmais tautskolotāju sagatavotājs Kurzemē Andrejs Bergmanis (1810–1869), gan rakstnieks Gunārs Janovskis (1916–2000). G. Jansona mātes dzimta nāk no Zemgales mazvāciešiem – dažādu profesiju amatniekiem. Grāmatas autors raitā stāstījumā izvada lasītāju cauri 19. gadsimtam, no kura saglabātās skopās arhīvu ziņas par vairākas paaudzes iepriekš dzīvojušajiem radiem papildinātas ar precīzu dabas un arhitektūras ainavas raksturojumu. G. Jansona apbrīnojamā atmiņa saglabājusi dažādus spilgtus bērības iespaidus par ģimenes mitekļiem 30. gadu Rīgas Maskavas forštatē un skolas gaitām pilsētas centrā un Pārdaugavā, vecsmātes māju pirmskara Jelgavā, radnieku dzīvesvietām Dzelzmarū Lielupes krastā, Daugavas malā pie Pļaviņām un Gulbene. Ar pusaudža acīm skatīti Latvijas laikmetu grieži – krievu un vācu okupācijas varu maiņas, Otrā pasaules kara laiks Rīgā un bēgļu gaitas “Kurzemes cietoksni”. Tos savā stāstījumā autors reizēm papildinājis ar nobrieduša vīra atziņām un dažām literatūrā atrastām piezīmēm vai precizējumiem.

400 lappušu garo stāstījumu autors, lasītājam negaidot, aprauj 1947. gadā. Kaut arī G. Jansona draugi viņu mudinājuši atmiņu pavedienu rītināt arī tālāk cauri peckāra gadiem, dažādu iemeslu dēļ autors to nav darījis. Tāpēc grāmatas sastādītājs LZA akadēmiķis Andris Caune pievienojis pielikumus, kuros atrodami G. Jansona biogrāfijas dati, publikāciju saraksts un laikbiedru – gan paša, gan bijušo darba biedru, gan mākslas vēsturnieku – LZA prezidenta Ojāra Spārīša, Imanta Lancmaņa, Elitas Grosmanes un levas Oses atmiņu skices, kas atsedz Gunāra Jansona rakstura īpašības un dod novērtējumu viņa profesionālajam veikumam.

G. Jansona aizraujošais atmiņu vēstījums lasāms ne tikai kā vienas ģimenes dzīves romāns, bet arī 20. gs. pirmās puses Latvijas kultūrvēsturiski interesantu, uzticamu ziņu avots.

leva Ose

Godinās Paula Valdena piemiņas medaļas šī gada laureātus

15. un 16. jūnijā Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātē Paula Valdena ielā 3, 101. auditorijā notiks izcilā ķīmiķa Paula Valdena vārdā nosauktais 10. organiskās ķīmijas simpozījs. Tā ietvaros vairāki Latvijas ķīmiķi tiks apbalvoti ar P. Valdena medaļām.

Piemiņas medaļu RTU pasnieg ik pēc diviem gadiem ķīmijas un zinātnes vēstures kategorijās – P. Valdenam tuvās zinātniskajās disciplīnās. Simpozija laikā plānotas starptautiski atzītu zinātnieku lekcijas, diskusiju cikli un pētījumu prezentācijas. Simpoziju organizē Latvijas Organiskās sintēzes institūts un Rīgas Tehniskā universitāte.

Paula Valdena medaļa 2017. gadā tiks pasniegta **Uldim Alksnim** par darbu ciklu Latvijas ķīmijas vēstures jomā, **Ērikai Bizdenai** par pētījumiem nukleozīdu un heterociklu ķīmijā, kā arī par talantīgu jauniešu piesaistīšanu ķīmijai, **Mārtiņam Kalniņam** par starpfažu robežprocesu pētījumiem daudzkomponentu polimērmateriālos un **Valdim Kokaram** par pētījumiem fotojūtīgu organisko savienojumu ķīmijā.

Pauls Valdēns (1863–1957) bija viens no ievērojamākajiem 20. gs. pirmās puses ķīmiķiem. Pateicoties savai zinātniskajai aktivitātei un ilgstošajai ietekmei zinātnē, Valdēns iemantojis pasaules mēroga atpazīstamību un, iespējams, joprojām ir viens no pasaulē vislabāk pazīstamajiem latviešu izcelsmes zinātniekiem.

Paula Valdena lielākie zinātnes sasniegumi ir «Valdena apgriezenības» atklāšana. Viņš ir dinamiskās stereoķīmijas un neūdens šķīdumu elektroķīmijas pamatlicējs. Septiņas reizes izvirzīts Nobela prēmijai ķīmijā. Studējis ķīmijas tehnoloģiju Rīgas Politehniskajā institūtā (RPI, tagad – RTU) pie vienīgā Nobela prēmijas laureāta no Latvijas – ķīmiķa Vilhelma Ostvalda. Vēlāk Valdēns kļuva par RPI rektoru, šajā amatā viņš tika ievēlēts divreiz. 30 gadus bijis institūta mācībspēks, un viņa lielākie sasniegumi saistās tieši ar darbu RPI.

Latvijas Zinātņu akadēmijas Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas ekspertu konsilija "Mana pensija nākotnē" slēdziens

Foto J. Brencis

10. maijā LZA Portretu zālē norisinājās LZA Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas (turpmāk – HSN) organizēts konsilijā "Mana pensija nākotnē". Konsilijā bija aicināti piedalīties Eiropas Parlamenta deputāti no Latvijas, ES pārstāvniecības Latvijā, Latvijas Republikas Saeimas komisiju, LR Labklājības ministrijas, LR Finanšu ministrijas, LR Valsts Kancelejas, Latvijas Pašvaldību savienības, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības, Latvijas Darba devēju konfederācijas (turpmāk – LDDK), Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras pārstāvji un neatkarīgi eksperti.

Konsilijā piedalījās: Labklājības ministrijas (turpmāk – LM) Valsts sekretāra vietniece **Jana Muižniece**, Valsts Sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSA) direktore **Inese Šmitiņa**, LDDK sociālo lietu eksperts **Pēteris Leiškalns**, Latvijas Pensionāru federācijas (turpmāk – LPF) valdes loceklis, sociālo lietu eksperts **Jānis Felsbergs**, LPF priekšsēdētāja vietniece **Dzintra Zilde** un **Sarmīte Krecere** un eksperti: neatkarīga eksperte **Ruta Zilvere**, Vidzemes Augstskolas asoc. prof. **Feliciana Rajevska**, LU prof. LZA kor.loc. **Ivars Austers**, AS "Swedbank" Finanšu institūta vadītājs **Reinis Jansons**, IZM valdes loceklis, sociālo lietu eksperts **Jānis Jansons**, IZM valdes loceklis, sociālo lietu eksperts **Ilja Arefjevs**, AS "Swedbank" Atklātā pensiju fonda valdes loceklis **Kristaps Kopštāls**, IPAS "CBL Asset Management" valdes loceklis **Zigurds Vaikulis**.

Konsilija ideju rosināja fakts, ka saistībā ar spriedzi sabiedriskā sektora nozaru finansēšanā (izglītības un veselības aprūpe, ceļi) un nodokļu reformu, arī pensiju sistēma ir nonākusi uzmanības lokā. No vienas puses, tiek minēts pensiju zemais līmenis, kas ierobežo pensionāru dzīves kvalitāti un vairo neuzticību pensiju sistēmai kā nodrošinājumam vecumdienās, no otras – tiek izskatītas iespējas "aizņemt" no valsts pensiju budžeta citu valsts vajadzību segšanai. Neapmierinošajā pensiju nodrošinājumā sabiedrība vairo esošo pensiju sistēmu, savukārt neapmierinātība ar sistēmu rada neuzticību tai un mazina motivāciju veikt sociālos maksājumus, kas stāvokli pasliktina vēl vairāk. Izteikumi par augošajām problēmām pensiju sistēmā jau ieguvuši dramatisks krāsas, kas tiek izmantotas politiskajās diskursās par Latviju kā neveiksmīgu valsti.

Konsilija mērķis bija, izmantojot ekspertu pieredzi un veikto teorētiskajos pētījumos iegūtās zināšanas un atziņas, sa-

prast kā šodien strādājošajiem sasniegt finansiālo drošību vecumdienās.

Diskusijai bija piedāvātas trīs jautājumu grupas:

1) Latvijas pensiju sistēma, tās darbības pamatprincipi. Iespējas, ko sniedz valsts obligātā sociālā apdrošināšana un brīvprātīga privātā pensiju apdrošināšana;

2) izpratne un līdzdalība savu pensiju uzkrājumu veidošanā – sabiedrības izpratne par pensiju sistēmu, individuāla motivācija un atbildība savas pensijas veidošanā;

3) pensiju sistēmas drošums un finansiālā ilgtspēja: darbspējīgo iedzīvotāju līdzdalība sistēmā, iemaksu veikšanas nozīmība un nodokļu atvieglojumu uz sociālās apdrošināšanas iemaksu rēķina ietekme; nākotnes pensiju saistības; pensiju uzkrājuma rezerves un drošums.

Konsilija slēdziens

1. Latvijas pensiju sistēma, tās darbības pamatprincipi

Pensiju sistēma ir ilgtermiņa sistēma, kas ietekmē individuāli visā viņa dzīves garumā (veicot sociālās apdrošināšanas iemaksas pensiju apdrošināšanai darba dzīves laikā un saņemot pensiju vecumdienās).

Pensiju apdrošināšanas sistēmas priekšrocība ir tā, ka maksājums pensiju finansēšanai tiek individualizēts un tādejādi pensiju lielums tiek sasaistīts ar individuāla iemaksām.

Lielākā problēma ir demogrāfiskā situācija, kas gan dabiskās, gan mehāniskās kustības rezultātā var sarežģīt paaudžu solidaritātes maksājumus.

Ideālā apdrošināšanas sistēmā tikai tas var saņemt, kurš ir iemaksājis, un, ja saņēmēji ir visi, tad katrs var saņemt tik, cik iemaksājis. Ja kāds vēlas saņemt vairāk nekā samaksājis, kādam ir jāpiekrīt saņemt mazāk. Lai precīzi sabalansētu iemaksas un izmaksas pensiju budžetā, projektējot pensiju sistēmu bija paredzēts, ka par tiem, kuri nemaksā sociālos maksājumus par atsevišķiem neaktīviem periodiem (piemēram, bērnu kopšanas periodu), iemaksas veic valsts no pamatbudžeta.

Ekspertu vērtējums bija, ka Latvijas pensiju sistēmas pamatprincipi ir labi, bet sistēmas darbību nelabvēlīgi ietekmē papildinājumi, pielāgojumi un izņēmumi, kas ļauj sistēmā neiesaistīties, iesaistīties minimāli, vai ir pretrunā ar apdrošināšanas sistēmas būtību.

Konsilijā atzīts, ka iedzīvotāji, vērtējot pensiju sistēmu, neatšķir viņus neapmierinošā apstākļa cēloni – konkrēto problēmu rada sistēmas pamatprincipi vai arī tās iemesls ir atsevišķi papildinājumi un pielāgojumi, vai arī sistēmas ieviešanas pārejas perioda īpatnības – un visā vairo pensiju sistēmu.

Iespējas, ko sniedz valsts obligātā sociālā apdrošināšana un brīvprātīgā privātā pensiju apdrošināšana, tiek izmantotas daļēji.

Valsts ir atbildīga par to, lai tiktu radīta tāda tiesiskā vide, kas garantē, ka katrs pilda savu pienākumu attiecībā pret pensiju apdrošināšanu.

Kaut gan apdrošināšanas principi paredz individuālu atbildību, to nevajag pārspīlēt. Valstij ir jānodrošina apstākļi, lai indivīds savu atbildību varētu īstenot.

Risinājums pensiju sistēmas darbības uzlabošanai kopumā

Labklājības ministrijas pārstāve skaidroja, ka Latvijas pensiju sistēma pakāpeniski attīrīsies no apdrošināšanas principiem neatbilstošiem elementiem (atvieglojumiem un maksājumiem, kam nav finansiāls segums), tādēļ kā, piemēram, sākumkapitāla atvieglojums, ātrāka pensijonēšanās smagos darbos strādājošiem. Sākumkapitāla pielīdzināšanas koeficients jau ir pārrēķināts un izlīdzināts nākotnē.

Eksperti ieteica:

– arī turpmāk uzlabot pensiju sistēmas darbības regulējumus, tomēr nodrošinot sistēmas ilgtspēju un atbilstību sabiedrības interesēm (piem., kontrolēt valorizācijas koeficienta paaugstināšanas vai sociālo iemaksu sadalījuma starp pirmā un otrā līmeņa pensiju sistēmu ietekmi ilgtermiņā);

– sekot, lai atbildība valsts obligāto pensijas fondu apsaimniekotājiem būtu saprātīga (jābūt mazāk par 1%);

– pensiju apmēram ir jābūt saistītam ar valsts noteikto minimālo ienākuma līmeni un to ir regulāri jāpārskata (minimālās pensijas ir vienīgais no pabalstiem, kurš nav mainīts kopš 2006. gada).

2. Izpratne un līdzdalība savu pensiju uzkrājumu veidošanā

Sabiedrības zināšanas un izpratne par pensiju sistēmu kā specifisku pēc apdrošināšanas principiem veidotu sistēmu nav pilnīga. Tāpēc valsts institūcijas bez sabiedrības iebildumiem un pat ar atbalstu var pieņemt pensiju sistēmas darbībai nelabvēlīgus lēmumus, kuru rezultātā iedzīvotāju pensiju nodrošinājums nākotnē pasliktinās (lēmums par mikrouzņēmumu nodokli, diskusija par sociālo maksājumu novirzīšanu veselības aprūpes finansēšanai).

Izpratne par sociālo maksājumu ipašumtiesībām arī klibo – nav pilnīga pārliecība, ka pensiju fondos ieguldītie līdzekļi un to augļi pieder apdrošinātajai personai.

Izvērtējot sociālajiem maksājumiem ir ēnu ekonomikas nozīmīgākās daļas – aplokšņu algas pamatā, savukārt ēnu ekonomika ir zemo pensiju iemesls, bet tās mazina motivāciju iesaistīties valsts pensiju sistēmā – izveidojas burvju loks.

Neizprotot pensiju sistēmas būtību, sociālo iemaksu un pensiju saistību iedzīvotājiem ir vāja motivācija iesaistīties pensiju sistēmā.

Konsilija slēdzienu sagatavoja:
akadēmiķe **Raita Karnīte**, LZA HSN priekšsēdētāja

Nobeigums – nākamajā numurā

Latvijas Zinātņu akadēmijas Senātā

16. maijā LZA Senātā sēde raksturojama kā spraiga un diskusijām bagāta. To iesāka akadēmiķes Innas Šteinbukas ziņojums "Latvija Eiropā", turpināja akadēmiķis Tālavas Jundzis ar informāciju par krājuma "Latvija un latvieši" gatavības pakāpi. Senatori uzklauzīja arī divu krājuma recenzēšanu – Kāriņas Pētersones un Innas Šteinbukas – vērtējumu. Izsakot atzinību par šāda krāju-

ma publicēšanu angļu un krievu valodā, viņas atzīmēja, ka darbs tomēr vairāk piemērots latviešu lasītājam. Recenzēšanu ieskatā daudzus rakstos trūkst Eiropas un pasaules norišu konteksta, atskaites punktu, kas būtu atpazīstami ārvalstu lasītājam.

LZA Senāts atbalstīja krājuma publicēšanu ar nosacījumu, ka recenzēšanu ieteikumi tiks ņemti vērā. Daudz jautājumu un

pārdomu par valsts valodu, vienotību un drošību raisīja Senāta nākamais darbības punkts – par Latgales simtgades kongresa gaitu un rezolūciju. Ziņotāji – T. Jundzis un Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas rektors Edmunds Teirumnieks. Senātā tika apstiprināts LZA un LZA Ētikas kodekss (skat. 2.lpp.), komisija un nolikums.

Laika trūkuma dēļ akadēmiķes Raitas Karnītes ziņojums par gaidāmās Latvijas nodokļu reformas projektu tika nolikts uz nākamā Senāta sēdi, kas paredzēta 13. jūnijā.

Otrais Humanitāro zinātņu akadēmiskais forums "Humanitārās zinātnes Latvijas valsts drošībai"

11. maijā LU Mazajā aulā notika Latvijas Universitātes, Daugavpils Universitātes, Liepājas Universitātes un Latvijas Nacionālās bibliotēkas rīkotais otrais Humanitāro zinātņu akadēmiskais forums "Humanitārās zinātnes Latvijas valsts drošībai". Forumā eksperti vērsa sabiedrības uzmanību uz humanitāro zinātņu būtisko lomu valsts drošības jomā, ņemot vērā gan militāros, gan nemilitāros riskus. Tika apspriesta humanitāro zinātņu loma valstiskās identitātes, reliģijas, vērtību izpratnē, medijos u.c.

Forumā atklāja Latvijas Universitātes rektors, akadēmiķis Indriķis Muižnieks, LU prorektore humanitāro un izglītības zinātņu jomā, akadēmiķe Ina Druviete, Saeimas Nacionālās drošības komisijas priekšsēdētāja Solvita Ābolīņa un Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs Jānis Garisons. Otrajā Humanitāro zinātņu akadēmiskajā forumā ar ziņojumiem piedalījās arī akadēmiķes Maija Kūle un Janīna Kursīte, LZA korespondētājloceklis Valdis Tēraudkalns. Debatēs uzstājās akadēmiķi Arvids Barševskis un Dace Markus, LZA korespondētājloceklis, LZA priekšsēdētāja vietnieks Tālis Juhna, LNB direktors, LZA goda loceklis Andris Vilks un IZM Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta direktore Agrita Kiope. Forumā noslēgumā vārds tika dots izglītības un zinātnes ministram Kārlim Šadurskim.

Forumā rīkotāja, akadēmiķe Ina Druviete, raksturojot foruma mērķi, uzsvēra: "21. gadsimts mūs diemžēl nav atbrīvojis no militāriem konfliktiem, nekontrolētas migrācijas un organizētas noziedzības. Mūsu dienās karš notiek ne tik daudz ar ieročiem, ar ekonomiskām metodēm, bet galvenokārt ar ietekmi uz cil-

vēku prātiem. Un cilvēku prātus mēs varam ietekmēt ar valodas palīdzību, ar vēstures interpretācijas palīdzību. Ļoti bieži cilvēku prātus kontrolē reliģija. Un ar šiem izaicinājumiem nevar tikt galā, tikai apgūstot skaitļus un faktus. Ar daudziem no šīs modernās pasaules izaicinājumiem eksaktās zinātnes galā tikt nespēj. Un tieši tāpēc mums ir nepieciešama sadarbība starp visu zinātnes nozaru speciālistiem, jo tieši humanitārās zinātnes ir spējīgas ne tikai radīt šo izpratni par vērtībām, bet – radīt arī izpratni par apdraudējumiem. Tieši tāpēc šīs dienas forumā mēs no valodnieku, vēsturnieku, filozofu, reliģiju pētnieku un kulturologu skatījuma mēģinām izprast to, ko mēs varam dot savai valstij. Lai mūsu pētījumi būtu ne tikai zinātnē, bet arī tēvijai. Tātad lai Latvijas humanitāro un sociālo zinātņu speciālisti darītu to, kas valstij tiešām ir nepieciešams. Un lai valsts, savukārt, apzinātos, ka humanitārie zinātnieki ir jāatbalsta, ka no viņiem ir jāprasa, bet viņiem ir arī jādod. Un mums kopīgi ir jāizvirza mērķi, kāpēc vispār pastāv mūsu augstākās izglītības un zinātnes sistēma."

Akadēmiķis Tālavas Jundzis savā priekšlasījumā analizējot mūsdienās pastāvošos riskus valsts drošībai, īpaši akcentēja ekonomikas problēmas (nabadzība, disproporcionāla ienākumu sadale), neatrisināto sabiedrības integrācijas jautājumu un sabiedrības vienotības trūkumu īpaši tādos jautājumos kā valoda (aktualizētais latgaliešu valodas lietojuma jautājums), valstiskās neatkarības aizstāvība un valsts militārā aizsardzība. Tāpat viņš pieminēja kiberdrošību, ekonomisko un pārtikas drošību, tās atstājot otrajā plānā – vismaz attiecībā uz humani-

tāro zinātņu iespējām tās risināt.

Forumā dalībnieki gan ziņojumos, gan debatēs atkārtoti skāra Ceturtajā pasaules latgaliešu saietā pieņemtas rezolūcijas saturu, īpaši tajā ietverto prasību par latgaliešu valodas funkciju palielināšanu. I. Druviete rezumēja: "Viens no latviešu identitātes pamatelementiem ir vienota latviešu valoda. Un pašreiz mums ir skaidri jāpasaka, ka latviešu literārā valoda ir vērtība, kas ir veidojusies 400 gadu laikā, kas ir ietvērusi visu Latvijas izlokšņu elementus un kas vieno mūsu valsti. Latviešu literārā valoda vieno cilvēkus gan Ventspilī, gan Daugavpilī, gan Rēzeknē, gan Valmierā, gan Liepājā. Un mums ir jāsaprot, ka valsts nevar pastāvēt, ja tai nav vienas kopīgas valodas. Mums ir valsts valoda un nevis valsts izloksnes. Tieši tādēļ ir ļoti svarīgi, lai mēs apzinātos, ka nedrīkstam pazaudēt šo 400 gadus veidoto vērtību, kas mūs padara par nāciju nevis gluži vienkārši par etnogrāfisku grupu."

Otrā Humanitāro zinātņu akadēmiskā foruma rīkotāji un dalībnieki apsprieda aicinājumu Latvijas Saeimai un valdībai, kurā izteikts lūgums novērtēt humanitāro zinātņu īpašo nozīmi Latvijas valsts drošības stiprināšanai. Aicinājumā ietverta prasība: "Letonikas pētījumiem ir jāklūst par valsts ilgtspējīgas attīstības pamatu, bez pārtraukuma nodrošinot valsts pasūtījumu latviešu valodas, kultūras, vēstures, sociālās atmiņas, vērtību izpēti un demokrātisko vērtību nostiprināšanai, kas stiprinātu valsts aizsardzības spējas, patriotisma pieaugumu un Latvijas intelektuālo modernizāciju."

IN MEMORIAM

Uldis Jānis Sedmalis

22.05.1933.– 22.05.2017

22. maijā tieši 84. dzimšanas dienā pēc ilgām un grūtiem pārbūvumiem apstājās akadēmiķa, profesora, zinātnieka, kolēģa un sirsniņa cilvēka Ulda Jāņa Sedmalja dzīves ceļš.

Uldis Jānis Sedmalis dzimis 1933. gada 22. maijā Valmieras apriņķa Ternejas pagasta Reņču mājās. Pēc Rūjienas vidusskolas beigšanas 1951. gadā iestājās Latvijas Valsts Universitātes Ķīmijas fakultātē, kuru pabeidza 1956. gadā kā inženieris tehnoloģis Silikātu tehnoloģijas specialitātē.

1964. gadā ieguva ķīmijas zinātņu kandidāta grādu par izstrādāto disertāciju "Pētījumi par alumofosfātu stiklu iegūšanu, īpašībām un pielietojumu". Visa tālākā Ulda Sedmalja dzīve nesaraujami bija saistīta ar Rīgas Politehniskā institūta (kopš 1990. gada – Rīgas Tehniskā universitāte) Silikātu tehnoloģijas katedru un Silikātu materiālu institūtu. Turpinājās darbi par fosfātu stikliem, glazūrām un emaljām, kas apkopoti disertācijā "Fāzu veidošanās secība sistēmās ar stiklu veidojošiem oksīdiem un materiāli uz šo sistēmu bāzes", par ko 1972. gadā Augstākā atestācijas komisija apstiprināja viņam tehnisko zinātņu doktora grādu. 1991. gadā Uldis Sedmalis kā viens no pirmajiem pēc zinātnisko grādu pielīdzināšanas saņēma habilitētā doktora grādu (*Dr.hab.chem.*). 1997. gadā kopā ar vairākiem citiem katedras locekļiem U. Sedmalis saņēma Latvijas PSR Valsts prēmiju. Par zinātnes popularizēšanu 1983. gadā viņu apbalvoja ar akadēmiķa S. Vavilova medaļu, bet 1987. gadā – ar Latvijas PSR Nopelniem bagātā zinātnes un tehnikas darbinieka goda nosaukumu. 1990. gadā viņš tika ievēlēts par Latvijas Zinātņu akadēmijas korespondētājlocekli, bet 1992. gadā – par īsteno locekli. U. Sedmalis vispārzinātniskās intereses bija saistītas ar silikātu un citu augsttemperatūras materiālu ķīmiju un tehnoloģiju kā arī ar kristalogrāfiju, mineraloģiju un petrogrāfiju.

Visplašāk tika izvērtēti pētījumi fosfātu stiklu un speciālo stiklveida pārklājumu jomā, kur U. Sedmalis vadībā tika izstrādātas 14 zinātņu kandidāta (tagad zinātņu doktora) disertācijas. Var teikt, ka U. Sedmalis vadībā tika izveidota Rīgas fosfātu stiklu skola ar plašu atpazīstamību. Nebija pārsteigums, ka tieši viņa vadītajai laboratorijai uzticēja nozīmīgu pasūtījumu lāzeru stiklu nozarē. Laboratorijā tika apgūti fosfātu stikli ar virkni rezemju elementu oksīdu: Nd, Pr, Eu, La, Yb. Rezultāti par šiem pētījumiem kopā ar katedras kolēģiem ir apkopoti monogrāfijā "Fosfātu stikli un to pielietojšana". Ne mazāk svarīga nozīme U. Sedmalis zinātniskajā darbībā bija arī tādām silikātu tehnoloģijas nozarēm kā keramikās masas un glazūras, Latvijas derīgo izrakteņu izmantošana jaunu izstrādājumu, piem., māla–dolomīta keramika, u.c. Uldis Sedmalis ir 516 publikāciju autors un līdzautors, t.sk. 5 monogrāfiju autors, saņēmis 112 autorapliecības un patentus, t.sk. 3 ārējo patentus. Laika posmā no 1993. līdz 2004. gadam U. Sedmalis bijis vairāku zinātnisku programmu un projektu vadītājs.

Bijušajā Padomju Savienībā U. Sedmalis vārds bija labi pazīstams silikātu nozares speciālistu un zinātnieku vidū, būdams vairāku PSRS Zinātņu akadēmijas padomju locekļis, piedaloties visās svarīgākajās Vissavienības konferencēs par stiklu, speciāliem pārklājumiem un citiem silikātu materiāliem. Cieša zinātniska sadarbība U. Sedmalim bija arī ar daudziem citiem PSRS ZA institūtiem un mācību iestādēm.

Jāuzskata, ka savā ilggadējā pedagoģiskajā un zinātniskajā darbībā profesors U. Sedmalis vairākus tomēr bija zinātnieks. Saviem jaunākajiem līdzstrādniekiem to publikācijās viņš vienmēr uzsveida teorētisko pamatojumu, kas bieži sniedzās tālāk par sākotnējiem eksperimenta rezultātiem: "Tas varētu būt tā..." domīgi vispārināja profesors. U. Sedmalim pretendējot uz ievēlšanu par LZA korespondētājlocekli (pēc viņa zinātniskās darbības raksturojuma), akadēmiķis J. Stradiņš jautāja: "Ko Jūs uzskatāt par sava līdzšinējā zinātniskā darba galveno rezultātu?", profesors Sedmalis, mirkli padomājis, atbildēja: "Tas varētu būt sešvērtīgā Si pastāvības pierādījums silikātu struktūras". Mūža nogalē, jau strādādam mājās apstākļos, profesors turpināja analizēt kristālķīmijas problēmas. Un tā tapa publikācija par kristālisko alumosilikātu veidošanos dabā un sintētiskos materiālos. Tiri teorētiski profesors aprēķināja un noteica, ka, veidojoties vienam no galvenajiem alumosilikātiem – mullītam – tas ieņem lielāku tilpumu, nekā izejvielu tilpumu summa. Vēlāk šī teorētiskā tēze tika apstiprināta augsttemperatūras materiālu sintēzē ar nozīmīgiem praktiskiem rezultātiem.

Ulda Sedmalja galvenais balsts bija viņa ģimene: kundze Gaida bija viņa kolēģe un balsts zinātniskā darbā, bērni Ināra – ārste–rehabilitoloģe un Andris – pārtikas tehnoloģis, kā arī 6 viņu mazbērni. Uldis saglabāsies mūsu atmiņā kā sirsniņš un nosvērts – kā jau vairums vidzemnieku.

Lai Tev vieglas smiltis Vidzemes pakalnā!

AICINĀM PIETEIKTIES!!!

Izsludināta pieteikšanās Zemkopības ministrijas konkursam "Sējējs 2017" nominācijā "Zinātne praksē, inovācijas"

Kas var pretendēt?

Par konkursa dalībnieku nominācijā "Zinātne praksē, inovācijas" var būt zinātnieks, kura zinātniskā darba rezultāti vai izstrāde ir ieviesta praksē ražojošā uzņēmumā, zemnieku saimniecībā, lauksaimniecības kooperatīvā vai noteiktā lauku reģionā vai ražošanas nozarē.

Kas var izvirzīt pretendentu?

Saskaņā ar konkursa nolikumu dalībniekus minētajā nominācijā var izvirzīt ražojošs uzņēmums, zemnieku saimniecība, lauksaimniecības kooperatīvs, lauksaimnieku asociācijas un biedrības vai Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija (LLMZA).

Ko ietvert pieteikumā?

1. Ražojošā uzņēmuma, lauksaimniecības kooperatīva un citu iespējamo konkursa dalībnieku izvirzītāju rakstisku pieteikumu un pamatojumu. Konkurss izvirzītājs projekts var būt arī starpnozaru rakstura ar risinājumu daudzveidīgām problēmām, kas skar arī valsts politikas nostādnes.

2. Zinātniskā darba, izstrādes apraksta un pamatojuma vienā oriģināleksemplāru rakstiskā un elektroniskā (PDF) veidā.

Pārējā konkursanta darba objektīvai novērtēšanai nepieciešamā informācija:

3. CV.

4. Publikāciju saraksts ar norādi, kur tās atrodamas, kā arī pārējie publicitāti un pēc konkursanta ieskatiem objektīvam darba vērtējumam nepieciešamie raksturojošie rādītāji.

5. Ja uz balvu pretendē autoru kolektīvs, pieteikumā kā balvas saņēmēju norāda tikai vienu personu.

Kur un kad iesniegt pieteikumu?

Pieteikumus nominācijai "Zinātne praksē, inovācijas" līdz 2017. gada 30. jūnijam jāiesniedz Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijā Rīgā, Akadēmijas laukumā 1, 204. kabinetā, kā arī obligāti jāiesūta elektroniski (PDF vai skenētā formā) uz e–pastu lmzn@lza.lv.

Kāds ir balvu fonds?

Nominācijā "Zinātne praksē, inovācijas" laureātu apbalvo ar gada balvu "Sējējs" (lielo bronzas statuju), ZM diplomu un naudas balvu – 3000 euro, bet otrās un trešās vietas ieguvēju apbalvo ar veicināšanas balvu "Sējējs" (mazo bronzas statuju), ZM diplomu un naudas balvu – 700 euro.

Papildinformācija: www.sejejs.lv

Aizstāvēšana

2017. gada 9. jūnijā plkst. 13.00 Daugavpils Universitātes (DU) Fizikas nozares promocijas padomes atklātā sēdē, 118. auditorijā, Parādes ielā 1, Daugavpilī

IRĒNA MIHAILOVA

aizstāvēs promocijas darbu "Telpā orientētu cinka oksīda nanostruktūru sintēze" fizikas doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Oficiālie recenzenti: *Dr.sc.ing.* Vjačeslavs Bobrovs (Rīgas Tehniskā universitāte), *Dr.phys.* Jānis Teteris (Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūts), *Dr.phys.* Boriss Poļakovs (Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūts).

Ar promocijas darbu un tā kopsavilkumu iespējams iepazīties Daugavpils Universitātes Fizikas katedrā, Daugavpilī, Parādes ielā 1–237, DU Bibliotēkā Parādes ielā 1 un DU mājaslapā www.du.lv.

**

2017. gada 15. jūnijā plkst. 13.00 Daugavpils Universitātes (DU) Literatūrzinātnes promocijas padomes atklātā sēdē, 309. telpā, Vienības ielā 13, Daugavpilī

ĻUBOVA LAVRENOVA

aizstāvēs promocijas darbu "Venjamina Kaverina daiļrades agrinā posma romānu struktūra un semantika" filoloģijas doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Oficiālie recenzenti: *Dr.philol.* Aida Razumovska (Pleskavas Valsts Universitāte, Krievija), *Dr.philol.* Ludmila Sproģe (Latvijas Universitāte), *Dr.philol.* Elina Vasiļjeva (Daugavpils Universitāte).

Ar promocijas darbu un tā kopsavilkumu var iepazīties Daugavpils Universitātes Zinātniskajā bibliotēkā Daugavpilī, Vienības ielā 13, kā arī DU mājaslapā <http://www.du.lv>.

**

2017. gada 16. jūnijā plkst. 11.00 Rīgas Tehniskās universitātes vadi-bzinātnes nozares Promocijas padomes "RTU P-09" atklātā sēdē (Rīgā, Kalnciema ielā 6, 209. auditorijā)

JUSTĪNA HUDENKO

aizstāvēs promocijas darbu "Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras optimālas attīstības modeļu izstrāde un pielietojšana" ekonomikas doktora grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr.oec.* Konstantīns Didenko (RTU), *Dr.oec.* Juris Spiridonovs (Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"), *Dr.oec.* Juris Ščerbaņins (Krievijas Zinātņu akadēmijas Tautsaimniecības prognozēšanas institūta Transporta un loģistikas sistēmas analīzes laboratorija, Krievija).

Ar promocijas darbu var iepazīties RTU Zinātniskajā bibliotēkā (Rīgā, Paula Valdena ielā 5) un interneta vietnē <http://www.rtu.lv> (Doktorantiem → Promocija → Promocijas darbi).

**

2017. gada 16. jūnijā plkst. 12.00 Rīgā, Kipsalas ielā 6, RTU Arhitektūras fakultātē 433. auditorijā, RTU promocijas padomes P-12 atklātā sēdē promocijas darbu inženierzinātņu doktora zinātniskā grāda iegūšanai aizstāvēs

ALĪNA NEŠČERECKA

par tēmu "Bioloģiskā stabilitāte hlorētās dzeramā ūdens sadales tīklos".

Oficiālie recenzenti: *Dr.habil.sc.ing.* Namejs Zeltiņš (Rīgas Tehniskā universitāte, Latvija); *Dr. Ilkka Miettinen* (National Institute for Health and Welfare, Somija); *Dr. Jean-Claude Block* (University of Lorraine, Francija).

**

2017. gada 16. jūnijā plkst. 13.00 Rīgas Tehniskās universitātes vadi-bzinātnes nozares Promocijas padomes "RTU P-09" atklātā sēdē (Rīgā, Kalnciema ielā 6, 209. auditorijā)

KASPARS ŠTEINBERGS

aizstāvēs promocijas darbu "Klastera stratēģiskais virziens un modelis audiovizuālās nozares attīstības veicināšanai Latvijā" ekonomikas doktora grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr.oec.* Elina Gaile–Sarkane (Rīgas Tehniskā universitāte), *Dr.oec.* Anda Zvirbulē (Latvijas Lauksaimniecības universitāte), *Dr.habil.oec.* Roberts Jucevičs (Kauņas Tehnoloģiju universitāte, Lietuva).

Ar promocijas darbu var iepazīties RTU Zinātniskajā bibliotēkā (Rīgā, Paula Valdena ielā 5) un interneta vietnē <http://www.rtu.lv> (Doktorantiem → Promocija → Promocijas darbi).

**

2017. gada 16. jūnijā plkst. 15.00 RTU Elektronikas un telekomunikāciju nozares Promocijas padomes "RTU P-08" atklātā sēdē Rīgā, Rīgas Tehniskās universitātes Elektronikas un telekomunikāciju fakultātē, Āzenes ielā 12, 120. telpā

KASPARS OZOLS

aizstāvēs promocijas darbu par tēmu "Elektroencefalogrammas signālu asinhronu datu ieguve" inženierzinātņu doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr.habil.sc.ing.* Andris Ozols (RTU), *Dr.math.* Māris Alberts (LU MII), *Dr.sc.ing.* Dainius Udris (VGTU).

Ar promocijas darbu var iepazīties RTU Zinātniskajā bibliotēkā P. Valdena ielā 5, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā Mūkusalas ielā 3, kā arī elektroniski RTU mājaslapā <http://www.rtu.lv>

**

2017. gada 16. jūnijā plkst. 16.30 RTU Elektronikas un telekomunikāciju nozares Promocijas padomes "RTU P-08" atklātā sēdē Rīgā, Rīgas Tehniskās universitātes Elektronikas un telekomunikāciju fakultātē, Āzenes ielā 12, 120. telpā

ANNA LITVINENKO

aizstāvēs promocijas darbu par tēmu "Haotisko secību pielietojums datu pārraides sistēmās" inženierzinātņu doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr.sc.ing.* Guntars Balodis (RTU), *Dr.ing.habil.* Andreas Ahrens (Wisnar-University of Applied Sciences Technology, Business and Design, Vācija), *Dr.sc.ing.* Sergejs Sarkovskis (TSI).

Ar promocijas darbu var iepazīties RTU Zinātniskajā bibliotēkā P. Valdena ielā 5, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā Mūkusalas ielā 3, kā arī elektroniski RTU mājaslapā <http://www.rtu.lv>.

**

2017. gada 19. jūnijā, plkst. 15.00 Rīgas Tehniskās universitātes Ķīmijas nozares promocijas padomes P-01 atklātā sēdē Rīgā, Paula Valdena ielā 3, 271. telpā

ZANE ŠUSTERE

aizstāvēs promocijas darbu "Rapšu eļļas interesterifikācijas reakciju pētījumi" ķīmijas doktora grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr.chem.* Māra Jure (Rīgas Tehniskā universitāte), *Dr.habil.chem.* Gunārs Duburs (Latvijas Organiskās sintēzes institūts), *Dr.sc.ing.* Māris Puķe (Latvijas Koksnes ķīmijas institūts).

Ar promocijas darbu var iepazīties RTU Zinātniskajā bibliotēkā (Rīgā, Paula Valdena ielā 5) un interneta vietnē <http://www.rtu.lv> (Doktorantiem → Promocija → Promocijas darbi).

**

2017. gada 19. jūnijā plkst.16.00 Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) Medicīnas promocijas padomes atklātā sēdē Rīgā, Dzirciema ielā 16, Hipokrāta auditorijā

LĪGA KRONIŅA

aizstāvēs promocijas darbu "Bērnu baiļu un trauksmes zobārstniecībā saistība ar mutes veselību un psihosociāliem faktoriem".

Oficiālie recenzenti: *Dr.med.* Ilze Akota (RSU), *Dr.med.* Daiga Kvīlūna, (Bērnu klīniskā universitātes slimnīca), *Dr.psych.* Inga Skreitule–Pikše, (LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte).

Ar promocijas darbu varēs iepazīties RSU bibliotēkā, RSU mājaslapā www.rsu.lv.

**

2017. gada 26. jūnijā plkst. 14.00 RTU Mašīnzinātņu nozares Promocijas padomes "RTU P-16" atklātā sēdē Rīgā, Viskāju ielā 6, 405. auditorijā

LINDA LANCERE

aizstāvēs disertāciju par tēmu "Virsmas slāpīšanas regulēšanas metode ar ultravioleto starojumu polimetilakrilāta acu protēzēm" inženierzinātņu doktora grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr.habil.sc.ing.* V. Mironovs (Rīgas Tehniskā universitāte), *Dr. S. S.* Tamulevičs (Kauņas Tehnoloģiju universitāte, Lietuva), *Dr.habil. phys. J.* Maniks (Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūts).

Ar promocijas darbu var iepazīties RTU Zinātniskajā bibliotēkā, Kipsalas ielā 10 un Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Mūkusalas ielā 3.

**

2017. gada 27. jūnijā plkst.14.00 Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) Juridiskās zinātnes promocijas padomes atklātā sēdē Rīgā, Dzirciema ielā 16, Hipokrāta auditorijā

ROLANDS NEILANDS

aizstāvēs promocijas darbu "Hipotēkas institūts un tā pilnveidošanas iespējas Latvijas tiesībās".

Oficiālie recenzenti: *Dr.jur.* Inga Kudeikina (RSU), *Dr.jur.* Ingrīda Veikša (Biznesa augstskola "Turība"), *Dr.jur.* Istvans Sandors (Ungārija).

Ar promocijas darbu varēs iepazīties RSU bibliotēkā, RSU mājaslapā www.rsu.lv.

**

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA" Vadi-bzinātnes nozares Promocijas padome 2017. gada 9. maijā sēdē piešķir **ILJAM AREFJEVAM** vadibzinātnes doktora zinātnisko grādu (*Dr.sc.administr.*) vadibzinātnes nozares uzņēmējdarbības vadības apakšnozarē. Balsošanas rezultāti: par – 6, pret – 0, nederīgs biļetens – 1.

**

Latvijas Universitātes Juridiskās zinātnes nozares valsts tiesību, starptautisko tiesību, tiesību teorijas un vēstures un policijas tiesību apakšnozaru promocijas padome 2017. gada 12. maijā atklātā sēdē piešķir **VIJAI PUTĀNEI** tiesību doktora zinātnisko grādu juridiskās zinātnes starptautisko tiesību apakšnozarē. Balsošanas rezultāti: par – 7, pret – 0, nederīgi biļeteni – 0.

**

Rīgas Stradiņa universitātes Medicīnas promocijas padome 2017. gada 15. maijā atklātā sēdē piešķir **KRISTĪNEI JUBELEI** LR medicīnas doktora zinātnisko grādu specialitātē kardioloģijā. Balsošanas rezultāti: par – 9, pret – 0, nederīgi biļeteni – 0.

**

Rīgas Stradiņa universitātes Medicīnas promocijas padome 2017. gada 17. maijā atklātā sēdē piešķir **KATRĪNAI GARDOVSKAI** LR medicīnas doktora zinātnisko grādu specialitātē ortodontijā. Balsošanas rezultāti: par – 8, pret – 0, nederīgi biļeteni – 0.

**

Daugavpils Universitātes Literatūrzinātnes promocijas padomes atklātā sēdē 2017. gada 17. maijā **VALENTĪNA PROKOFEVA** aizstāvēja promocijas darbu un viņai tika piešķirts filoloģijas doktora zinātniskais grāds (*Dr.philol.*) literatūrzinātnes nozarē cittautu literatūras vēstures apakšnozarē. Balsošanas rezultāti: par – 6, pret – 0, nederīgi biļeteni – 0.

Redaktore Ilze Boldāne–Zejņkova

"Zinātnes Vēstnesis"

Laikraksts iznāk kopš 1989. gada.

Reģistrācijas apliecība nr. 75.

Izdevējs: Latvijas Zinātņu akadēmija, Latvijas Zinātnes padome, Latvijas Zinātnieku savienība.

"Science Bulletin" Association of Latvian Scientists.

"Zinātnes Vēstnesis" redakcijas padome:

akadēmiķis Tālavis Jundzis (vadītājs), akadēmiķi Raita Karnīte, Baiba Rivža, Andris Ozols, korespondētājlocekļi Pēteris Trapencieris, Dr.chem. Alma Edžiņa un LZA sabiedrisko attiecību speciāliste Ilze Stengrevica.

Redakcija: Rīgā, Akadēmijas laukumā 1.

Tālr. 67212706, 67225361, 26593299, fakss 67821153.

E-pasts: zinatnes.vestnesis@lza.lv

<http://www.lza.lv>

Indekss 77165.

Iespiests: SIA Zemgus LB